

Uppsala Kommun Skolfastigheter AB

► Antikvarisk konsekvensbeskrivning

Bälinge nya skola

Uppdragsnr.: 109 18 62 Datum: 2025-06-16

Antikvarisk konsekvensbeskrivning

Bälinge nya skola
Uppdragsnr.: 109 18 62

Uppdragsgivare:	Uppsala Kommun Skolfastigheter AB
Uppdragsgivarens kontaktperson:	Athanasios Kargiotis
Konsult:	Norconsult Sverige AB
Uppdragsledare:	Mikael Hammerman
Handläggare:	Jesper Bergelin

Detta dokument är framtaget av Norconsult som del av det uppdrag dokumentet gäller. Upphovsrätten tillhör Norconsult. Beställaren har, om inte annat avtalats, endast rätt att använda och kopiera redovisat uppdragsresultat för uppdragets avsedda ändamål.

► Innehåll

1	Inledning	4
1.1	Bakgrund	4
1.2	Syfte	4
1.3	Metodik	4
2	Läge och förutsättningar	6
2.1	Omfattning och avgränsning	6
2.2	Planeringsförutsättningar	7
2.3	Lagskydd	7
2.4	Tidigare kunskapsunderlag och ställningstagande	8
3	Historisk utveckling	9
3.1	Bälinge	9
3.2	Bälinge-Ekeby 1:3	10
4	Övergripande karaktär	12
4.1	Topografi, vegetation, markanvändning	12
4.2	Bebyggelse	13
4.3	Vägar och siktlinjer	14
5	Konsekvensbedömning	16
5.1	Beskrivning av planförslaget	16
5.2	Antikvarisk konsekvensbedömning	21
6	Källförteckning	23
6.1	Tryckta källor	23
6.2	Digitala källor	23

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Föreliggande antikvariska konsekvensbeskrivning har upprättats av Norconsult AB på uppdrag av Uppsala kommun Skolfastigheter AB.

Uppsala kommun ska upprätta en detaljplan för att möjliggöra en ny skolbyggnad och idrottshall på fastigheten Bälinge-Ekeby 1:3 i den östra delen av Bälinge.

Planprocessen för planområdet är i skede: samråd. Kommunstyrelsen önskar att genom planläggning pröva markanvändningen skola på en del av fastigheten Bälinge-Ekeby 1:3. Planområdet är cirka 3,5 hektar stort. På fastigheten önskar fastighetsägaren att få möjlighet att uppföra en grundskola, f-6 inklusive matsal med kök, fullstor idrottshall, fritidsklubb samt skolgård med plats för cirka 700 elever för att täcka ett utökat behov av elevplatser när Bälinge och Lövestalöt växer. Uppsala kommun äger fastigheten.

Den antikvariska konsekvensbeskrivningen har tagits fram av byggnadsantikvarie Jesper Bergelin och bebyggelseantikvarie Mikael Hammerman, certifierad sakkunnig avseende kulturvärden (KUL 2).

Arbetet har utförts under september - oktober 2024 och reviderats under juni 2025.

1.2 Syfte

Då planområdet berör en sedan tidigare utpekad kulturmiljö, bestående av agrar bebyggelse med delvis bevarad radbykaraktär har frågan om hur planförslaget påverkar kulturmiljön aktualiserats.

Syftet med föreliggande PM är att på ett översiktligt sätt beskriva hur planförslaget påverkar det utpekade kulturhistoriska värdet, samt vilka konsekvenser för kulturmiljön planens genomförande kan ge upphov till.

1.3 Metodik

Metodiken utgår från Riksantikvarieämbetets Plattform för kulturhistorisk värdering och urval, Boverkets digitala vägledning Tema Kulturvärden samt Boverkets föreskrifter kring värdering av kulturhistoriskt värdefulla byggnader (BFS 2016:6, 1:2213). Utgångspunkten är att värdering och urval av värdefulla kulturmiljöer och kulturhistoriska särdrag beskrivs och motiveras på ett genomskiktligt vis.

Värderingen tas fram i en stegvis process där analysens fyra olika moment - Beskrivande/Analyserande/Planerande/Beslutande - hålls väl avskilda från varandra i syfte att låta processen och motiven till värdering och rekommendationer genomsyras av genomskiktlighet.

Enligt Plan- och bygglagen ska bebyggelse och byggnadsverk utformas på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- och landskapsbilden samt natur och kulturvärdena på platsen, och särskilda historiska och kulturhistoriska värden ska skyddas. Hänsyn och allmän varsamhet kan uppnås genom planens och tillkommande bebyggelses eller anläggningars utformning, och varsamhet och skydd av identifierade kulturhistoriska värden kan särskilt regleras genom planbestämmelser.

Tillämpad metodik är anpassad efter Plan- och bygglagens krav och begreppsapparat. Det innebär att den kulturhistoriska värderingen av byggnader, bebyggelsemiljöer, allmänna platser och stads- och landskapsbild följer en tregradig värderingsskala som är anpassad efter plan- och bygglagens begreppsapparat. De karaktärsdrag, rumsligheter, arkitektoniska formspråk och byggnadsdelar som bedöms vara värdebärande egenskaper för det kulturhistoriska värdet, och som därför bör omfattas av särskild varsamhet eller skydd, beskrivs och ligger till grund för rekommendationer.

Kulturmiljö och kulturhistoriskt värde

Med kulturmiljö menas av människan påverkade spår i landskapet från historiska skeenden och processer som lett fram till dagens landskap. Människors förutsättningar, verksamheter, estetiska ideal, tekniska förutsättningar och livsmönster under olika tider kan följas i bebyggelsekultur och landskapets fysiska strukturer, samband och rörelsemönster. Det kan gälla allt från enskilda objekt till större sammanhängande landskapsavsnitt eller bebyggelsemiljöer, och tidsmässigt spänna från förhistoriska lämningar till dagens bebyggelsemönster.

Med kulturhistoriskt värde menas de "möjligheter materiella och immateriella företeelser kan ge vad gäller att inhämta och förmedla kunskaper om och förståelse av olika skeenden och sammanhang – samt därigenom människor livsvillkor i skilda tider, inklusive de förhållanden som råder idag." Det innebär att det kulturhistoriska värdet avgörs av hur väl en miljö, byggnad eller anläggning återspeglar ett -på lokal/regional eller nationellt plan – relevant skeende. Det kulturhistoriska värdet är beroende av de fysiska egenskaper – karaktärsdrag, samband och rumsligheter, byggnader och bebyggelsedetaljer etc. – som uttrycker det kulturhistoriska värdet. Det kulturhistoriska värdet kan, men behöver inte, sammanfalla med andra typer av värden som omnämns i Plan- och bygglagen, t.ex. sociala och estetiska värden.

Vy över odlingslandskapet österut från planområdet.

2 Läge och förutsättningar

2.1 Omfattning och avgränsning

Planområdet ligger i östra Bälinge och är ca 3,5 hektar stort. Planområdet ligger ca 15 km norr om Uppsala centrum och innefattar delar av den kommunalt ägda fastigheter Bälinge-Ekeby 1:3. Området gränsar i öst mot öppen jordbruksmark, i norr mot väg 635 och i väst väg 634. Mot söder gränsar planområdet mot jordbruksmark och en mindre skog.

Översiktspild över planområdets ungefärliga utbredning med röstreckad linje. Karta från planbeskrivningen.

2.2 Planeringsförutsättningar

Översiktsplan

Bälinge tillhör en prioriterad tätort och ska enligt översiktsplan 2016 utvecklas som ett inbjudande och levande lokalsamhälle som erbjuder tillgång till basservice. Basservice och andra grundläggande funktioner ska finnas och utvecklas i och i anslutning till orten. Läget i det öppna slättlandskapet och karaktären på befintlig bebyggelse sätter gränser för hur de kan utvecklas.

Översiktsplanens utpekade områden för bebyggelseutveckling och transportinfrastruktur ligger delvis på jordbruksmark. Översiktsplanen visar att hela eller delar av berörd jordbruksmark kan exploateras, med hänvisning till väsentliga samhällsintressen och platsernas lägesegenskaper.

För att exploatering ska räknas som ett väsentligt samhällsintresse krävs det att den bidrar till att stärka en långsiktigt hållbar utveckling på lokal, kommunal, regional och/eller nationell nivå. Utveckling av prioriterad tätort, servicenod och landsbygdsnäring räknas till väsentliga samhällsintressen.

Gällande detaljplan

Planområdet omfattas inte av någon gällande detaljplan. Planområdet gränsar till Bälinge-Ekeby 1:2 där det pågår planarbete.

2.3 Lagskydd

Plan- och Bygglagen

Plan- och bygglagens hänsyn- och varsamhetskrav (PBL 2 kap 6§ och 8 kap 14§ samt 17§) gäller vid planering inom hela utredningsområdet. Det innebär att vid planläggning och i ärenden om bygglov ska bebyggelse och byggnadsverk utformas och placeras på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av god helhetsverkan. Ändringar av byggnader ska alltid göras varsamt och deras värden och kvaliteter ska tas till vara. Särskilt värdefull bebyggelse, särskilt värdefulla bebyggelsemiljöer, allmänna platser och tomter ska skyddas mot förvanskning. Inom planområdet finns i dag inga byggnader som omfattas av skydds- eller varsamhetsbestämmelser i gällande plan.

Kulturmiljölagen

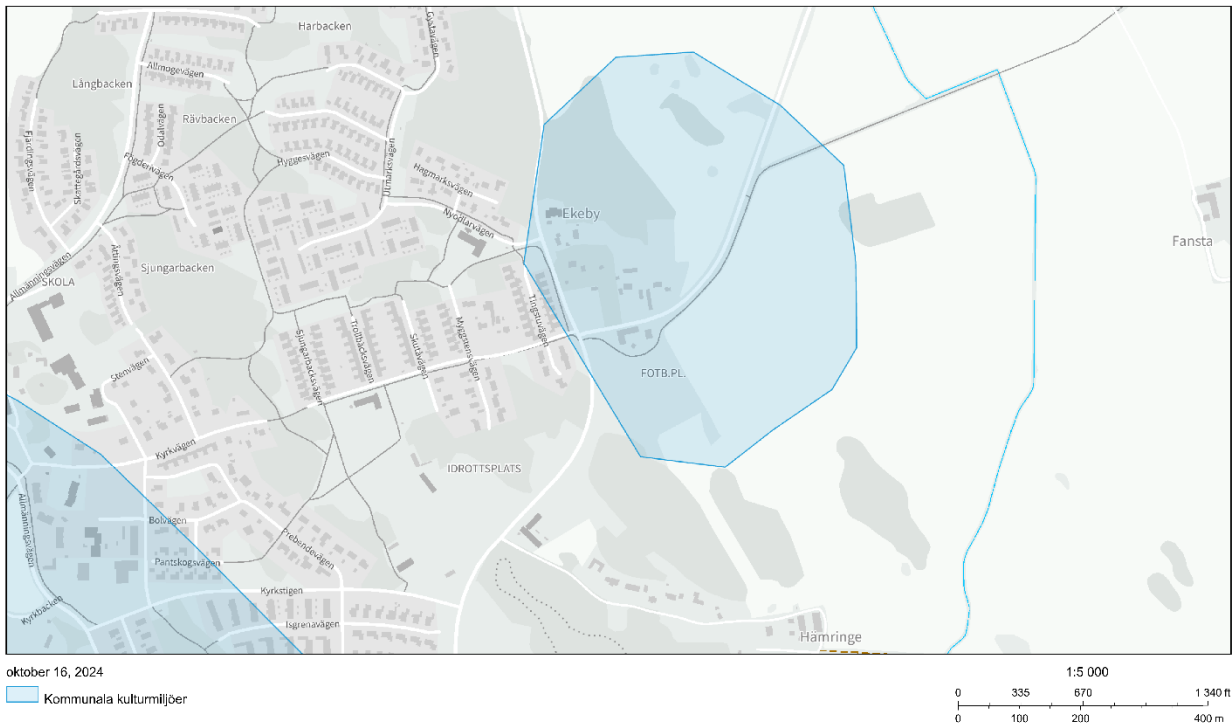
Inom planområdet finns fornlämningarna L1944:9289 (boplatssområde), L1944:9457 (grav- och boplatssområde) och L1944:9458 (hög) belägna. Alla åtgärder som kan påverka fornlämningarna är tillståndspliktiga.

Miljöbalken

Planområdet är beläget mellan två större områden av riksintresse för kulturmiljövården - *Uppsalaslätten och Jumkilsåns dalgång (C35)* i väster och Gamla Uppsala samt *Fyrisåns och Björklingeåns dalgångar (C30)* i öster. Utifrån de handlingar som hör till detaljplanen görs i föreliggande rapport, bedömningen att den nya bebyggelsen inte kommer vara synlig från något av de två riksintresseområdena. Det tillkommande 45 m höga telemasttornet kommer troligtvis vara synligt på längre håll, någon bedömning av vilken eventuell påverkan det kan innebära för de bägge riksintresseområdena har ej gjorts i föreliggande rapport.

2.4 Tidigare kunskapsunderlag och ställningstagande

I princip hela planområdet ligger inom området Ekeby U61, som pekats ut som en värdefull kulturmiljö i Uppsala kommuns gällande kunskapsunderlag *Kulturmiljöer i Uppsala kommun* (1988). Området anges främst innehålla äldre bebyggelse, och beskrivs som *"Bebyggelsemiljö: Radby med välbevarade byggnader från 1800-talet"*.

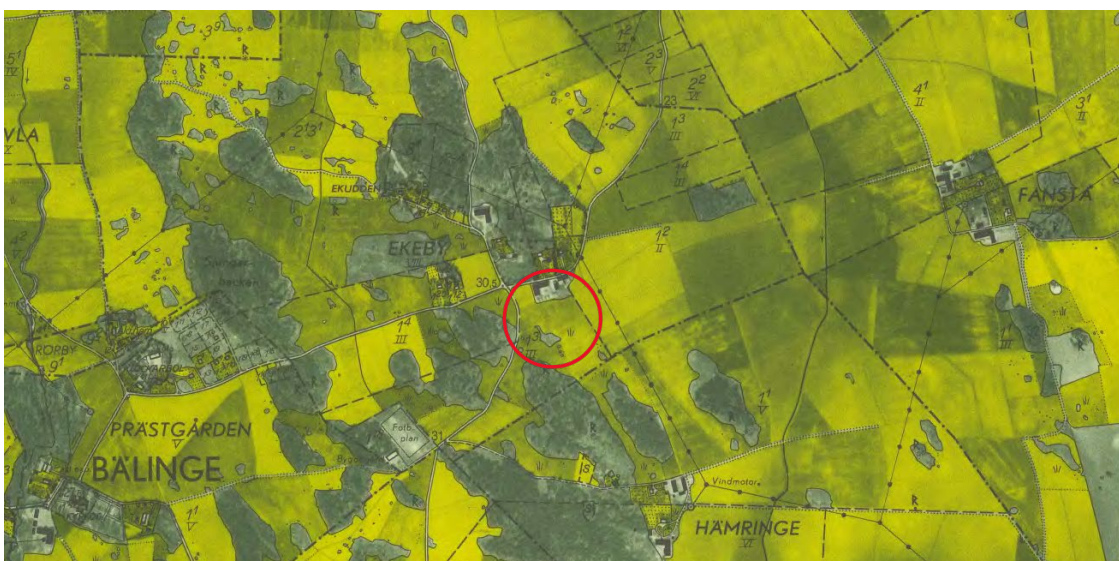

Utdrag ur Uppsala kommuns karta som visar det utpekade området.

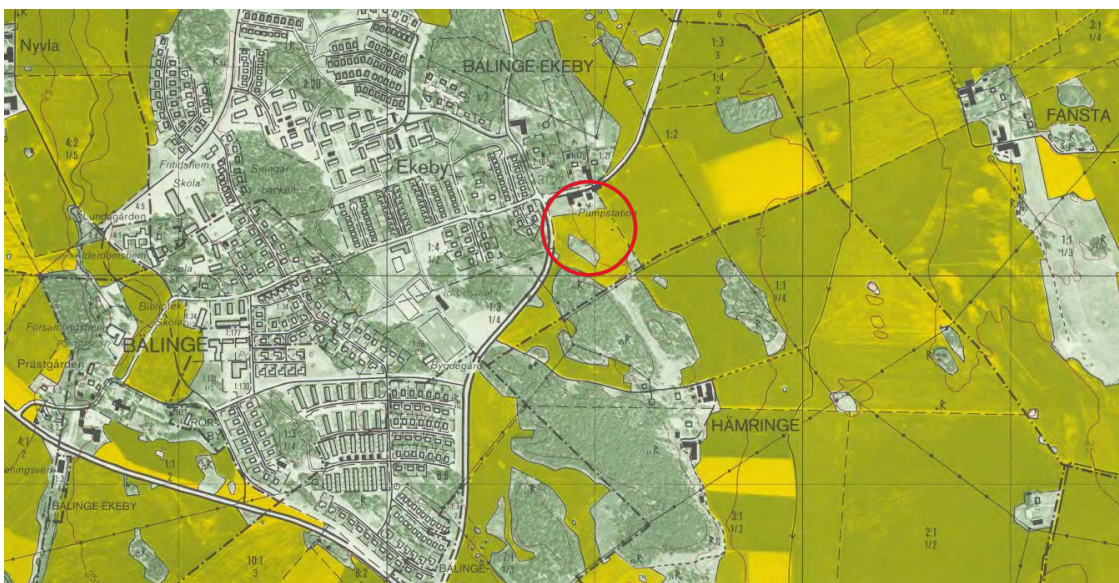
3 Historisk utveckling

3.1 Bälinge

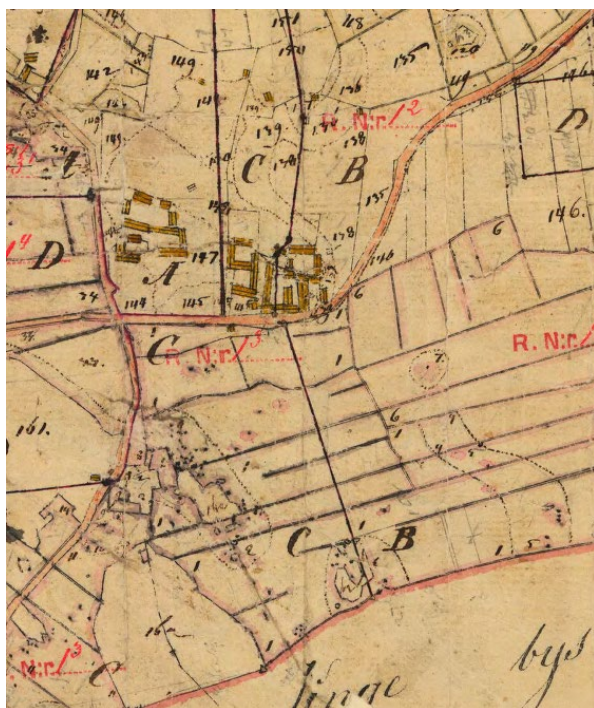
Området kring Bälinge är rikt på fornlämningar från brons- och järnålder. Gravar, gravfält, boplatställen, skärvstenshögar och ett stort antal runstenar som visar på platsens stora tidsdjup. Dagens jordbruksmark bestod fram till tidig bronsålder en havsvik. Den historiska markanvändningen har främst utgjorts av jordbruksmark. Efter mitten av 1900-talet förändrades markanvändningen i området och stora ytor av jordbruksmarken utvecklades som en villaförort till Uppsala. Under 1960–70-talen uppfördes ett stort antal småhus i området. Senare småhus och villor har också tillkommit under 2000-talet.

Utsnitt från ekonomiska kartan 1954. Fastigheten Bälinge-Ekeby 1:3 markerat i rött. Karta från lantmäteriet.

Utsnitt från ekonomiska kartan 1980. Nu med småhusbebyggelse. Fastigheten Bälinge-Ekeby 1:3 inringat. Karta från lantmäteriet.

Överst t.v. utsnitt från storskifteskarta 1770. T.h. utsnitt från storskifteskarta 1772. T.v. Lagaskifteskarta från 1848. De tre gårdarna syns tydligt på kartan och planområdet ligger direkt söder om byvägen. Kartor från lantmäteriet.

4 Övergripande karaktär

4.1 Topografi, vegetation, markanvändning

Vid ett höjdläge mellan Älloppebäcken i väster och Sundbromarksbäcken i öster ligger Ekeby beläget. Området är en del av det storskaliga och flacka Uppsalaslätten. Planområdet ligger i utkanten av östra Bälinge och uppgår till ca 3,5 hektar i storlek och är flackt placerad med jordbruksmark och skog som närmsta granne i öst respektive söder, i norr mot väg 635 och i väst väg 634. Planområdet har idag en grusplan vid områdets östra gräns och det finns två odlingsrösen, en centralt på planområdet samt en i det sydöstra hörnet. Utöver infartsvägar i norr till ekonomibyggnader och tryckstegringsstation består marken främst av gräsytor, träd samt en liten del åkermark. På fastigheten finns även en 24 meter hög telemast med basstation för mobiltelefoni som är placerad invid grusplanens västra långsida.

Närområdet utgörs idag i huvudsak av jordbruksmark och skog öster och söder om planområdet, samt rester från den äldre bymiljön tillsammans med betesmark i form av en fårhage norr om planområdet. Lite längre västerut ligger småhusbebyggelse som främst uppfördes under 1970-tal. Grannfastigheten österut, Bälinge-Ekeby 1:2 som idag består av jordbruksmark planeras att bebyggas med småhus samt flerbostadshus i två våningar närmast den planerade skolbyggnaden. Detaljplanen har nyligen varit ute på samråd.

Planområdet med grusplan, telemast, gräsytor och skogsparti.

Bilden ovan visar sambandet mellan planområdets befintliga ekonomibyggnader och den historiska resten av radbyn på andra sidan vägen.

T.v. visar delar av den betesmark som ligger i anslutning till radbyn norr om planområdet.

4.2 Bebyggelse

Den norra delen av området är idag bebyggd med två ekonomibyggnader, en större ladugårdsbyggnad med två byggnadskroppar i vinkel samt en friliggande ekonomibyggnad med rektangulär planform. Ett genomförande av detaljplanen förutsätter att de två befintliga ekonomibyggnaderna rivs för planförslaget. Ekonomibyggnaderna har stående panel målad med falurödfärg och vita knutar och foder. Portarna har en svart kulör och byggnaderna har sadeltak med en taktäckning som består av ett sinus korrugerat omålat plåttak och svart trapetskorrugerad plåt. Utöver dessa byggnader finns även en mindre tryckstegringsstation (anläggning som höjer och utjämnar vattentrycket i en dricksvattenledning). Tryckstegringsstationen har en betongsockel med en tegelfasad, sadeltak med svart trapetskorrugerad plåt gavelrösten har även den trapetskorrugerad plåt.

På andra sidan väg 635 finns resterna av Ekeby, en äldre radbymiljö som har en bevarad karaktär. Gårdarna består av både mangårdsbyggnader och ekonomibyggnader med 1800-tals karaktär. Färgsättningen är genomgående faluröd panel med vita detaljer och tegeltäckta sadeltak. Småhusbebyggelsen från främst 1970-tal till väster, har en varierad färgsättning med främst tegel och panel som fasadmateriäl. Taken varierar mellan pulpettak alternativt flacka sadeltak.

Befintliga ekonomibyggnader samt tryckstegringsstation.

Gård tillhörande Ekeby norr om planområdet.

Äldre mangårdsbyggnad Ekeby norr om planområdet.

4.3 Vägar och siktlinjer

Väg 635 som går norr om fastighetsgränsen förbinder Bälinge med Lövstalöt öster ut samt vidare mot väg 600 och E4. Åt väster leder väg 635 vidare till Kyrkvägen och Bälinge kyrka. Till väster om planområdet ligger väg 364 som leder ut till förbindelsen söderut via väg 631 och 600 mot Uppsala.

Över fastigheten går det idag en gång- och cykelväg som förbinder Bälinge med Lövstalöt.

Från Lövstalöt med blicken mot Bälinge och planområdet, som är beläget i utkanten av Bälinge, upplevs miljön agrar och ålderdomlig. På grund av småhusbebyggelsens småskaliga volym med främst enplansvillor tillsammans med skogspartier och åkerholmar gör att modern bebyggelse knappt är synbar. Siktlinjerna är långa och fria över slättlandskapet vilket gör att planområdets idag tomma yta med undantag av de två ekonomibyggnaderna gör sig synlig i landskapet på tämligen långt avstånd både från nordost och sydost. Siktlinjerna är fria mellan planområdet och Högsby, Lövstalöt och Fansta med bortsätt för några åkerholmar som täcker delar av planområdet.

Vyn åt norr inramas av Ekebys äldre bebyggelse och vyn åt nordväst mot Bälinges mer moderna bebyggelse.

Planområdet (vid pilens spets) sett från gång- och cykelväg mellan Lövsälö och Bälinge.

Planområdet sett från grusplanens södra del med en utblick mot norr.

5 Konsekvensbedömning

5.1 Beskrivning av planförslaget

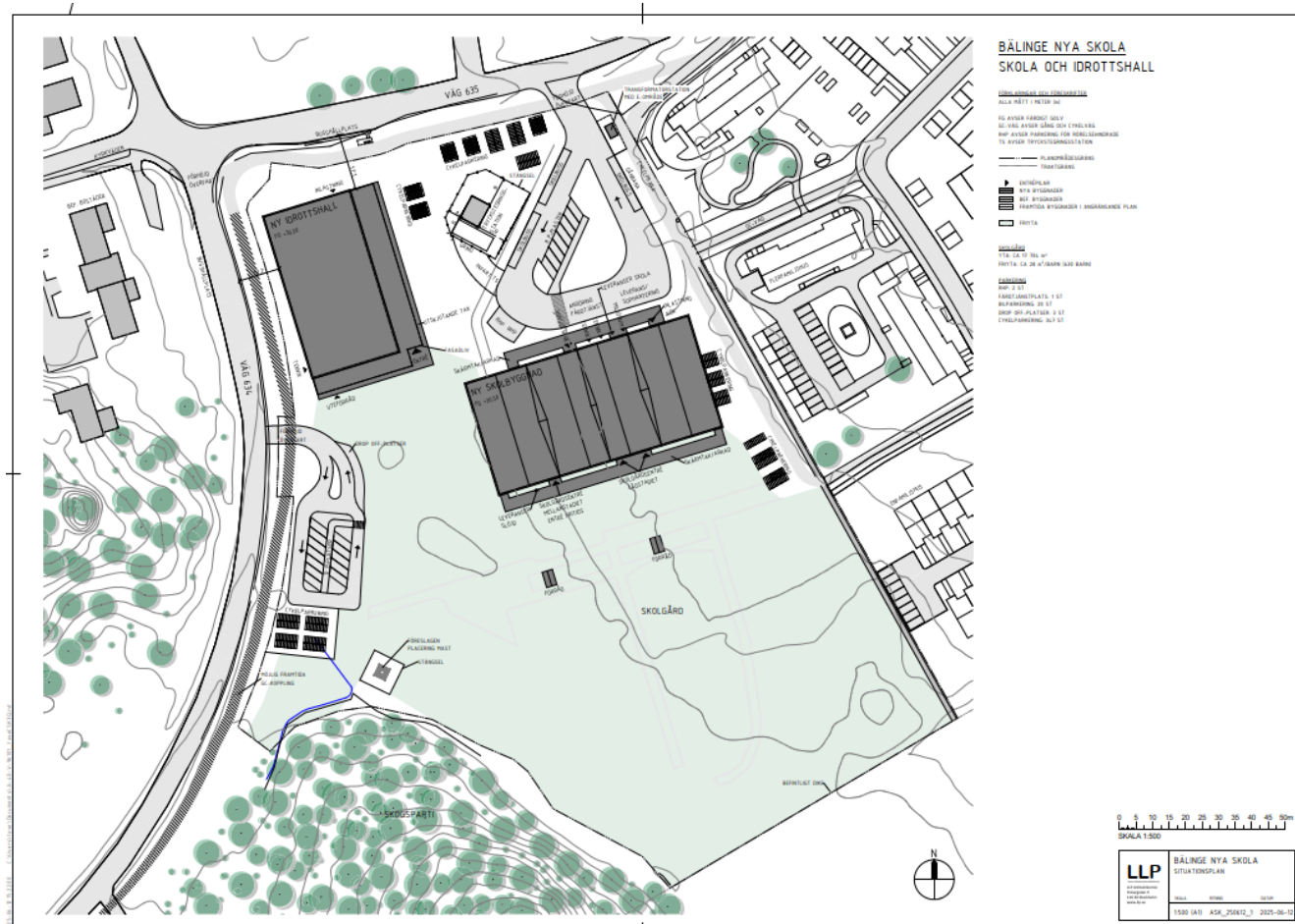
Planförslaget innebär att en del av fastigheten bebyggs med en skolbyggnad och idrottshall med tillhörande skolgård med plats för 630 elever (f-åk 6). Bebyggelsen ska utformas och placeras med hänsyn till det öppna landskapet och den nuvarande terrängen.

Planförslaget tillåter nockhöjder som är högre än befintlig bebyggelse i området. Planförslaget tillåter att skolbyggnadens nockhöjd är 18,5 meter över marknivån och nockhöjden syftar till att möjliggöra en byggnad i tre våningar. Planförslaget tillåter en nockhöjd för idrottshallen på 11,5 meter.

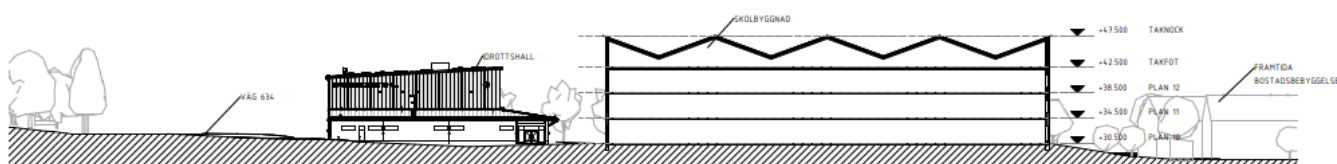
Planförslaget innebär en förändrad markanvändning då natur- och jordbruksmark samt en grusplan omvandlas till skolområde med tillhörande bebyggelse, skolgård och infrastruktur. Ett genomförande av detaljplanen förutsätter att de två befintliga ekonomibyggnaderna rivs samt att fornlämningarna på platsen kan grävas ut och tas bort. Befintlig tryckstegringsstation kvarstår.

Den befintliga telemasten med basstation för mobiltelefoni (24m) kommer att ersättas med ett nytt teletorn (45m). Det nya teletornet får en ny placering vid fastighetens sydvästra del som angränsar till en skogbeklädd höjd.

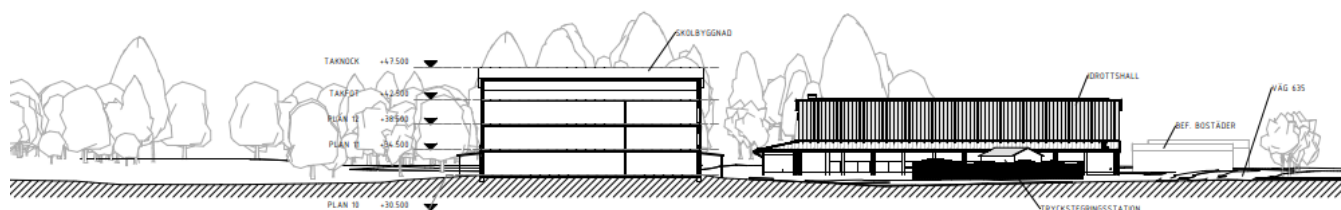
Kulturnämnden har i samrådsyttrande över detaljplan för del av Bälinge-Ekeby 1:3 bedömt att ny bebyggelse i enlighet med planförslaget kommer medföra en viss negativ påverkan på planområdets kulturarv och omgivande jordbrukslandskap. Kulturnämnden anser att förslaget kan genomföras under förutsättningar att erforderliga arkeologiska undersökningar i enlighet med kulturmiljölagen genomförs. För att minska planförslagets påverkan på områdets kulturarv ska hänsyn tas till den kulturhistoriska konsekvensbedömningen och att skolan ska utformas med inspiration från bebyggelse i området för att passa in i miljön och minska påverkan på områdets kulturmiljövärden. Kulturnämnden anser att det är positivt att bebyggelsen utformas och placeras med hänsyn till landskapet och terrängen.

Illustrationsplan över planområdet, idrottshall, skolbyggnad och telemasttorn är utritade (LPP,2025).

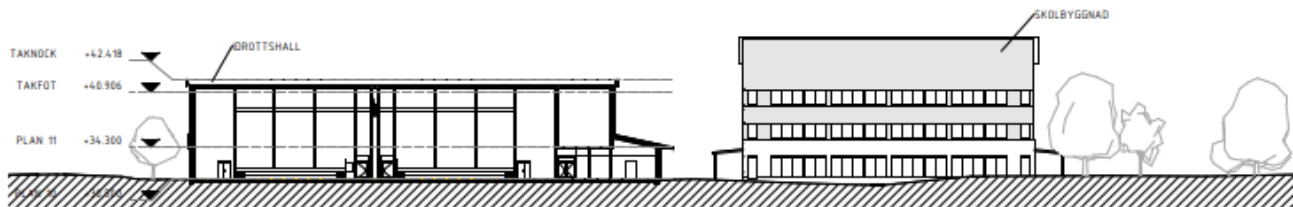

SKOLA - SEKTION A

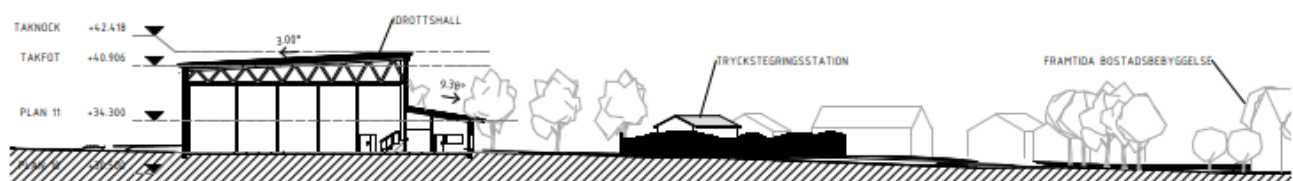

SKOLA - SEKTION B

Sektioner av förslagen skolbyggnad (LPP,2025).

IDROTTHALL - SEKTION A

IDROTTHALL - SEKTION B

Sektioner av förslagen idrottshall (LPP,2025).

VY FRÅN SYDVÄST

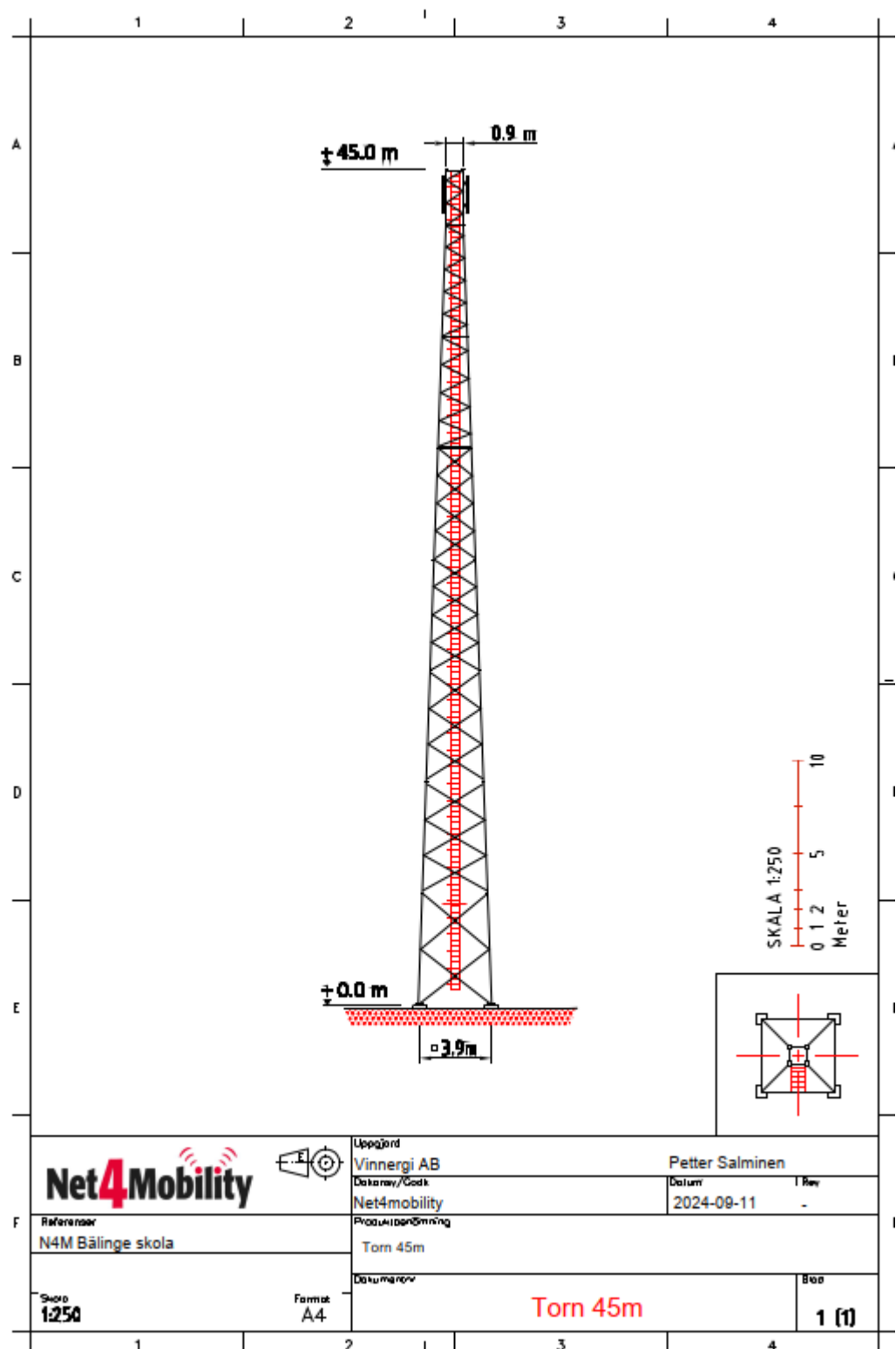
VY FRÅN NORDÖST

LLP	BÄLINGE NYA SKOLA
	YVERSKILDNING OCH IDROTTHALL
Kontroll	2025-06-16
	ARM_20250616_2_2025-06-16

Vyer (LPP,2025). Skolmiljön i relation till befintlig bebyggelse (vit) och ny planerad bebyggelse i form av småhus och flerbostadshus i angränsande detaljplan (röd). Telemastornet är placerat invid skogspartiet.

Utsnitt från illustrationskarta för angränsande detaljplan för Bälinge-Ekeby 1:2.

Utformning och storlek på nytt telemasttorn (Vinnergi AB, 2024).

5.2 Antikvarisk konsekvensbedömning

Planområdet är beläget inom den utpekade kulturmiljön (Ekeby U61), som består av en radby med välbevarade byggnader från 1800-talet. Bebyggelsen kan möjligen bestå av delar som är äldre än så. År 1540 bestod Ekeby av tre större gårdar och gårdsstrukturen för den historiska bymiljön går att utläsa än idag, och den historiska radbyn är belägen strax norr om planområdet.

Bälinge-Ekeby 1:3 tillsammans med radbyn utgör en rest av tätortens tidigare agrara historia förenat med jordbruket. Genom planförslaget kapas de visuella och de funktionella sambanden mellan radbyn, med tillhörande ekonomibyggnader och dess tidigare brukade mark. Planförslaget försvårar förståelsen för områdets tidigare kulturhistoriska sammanhang, och kopplingen mellan byläge och jordbruksmark, vilket bedöms påverka kulturmiljön negativt.

Planförslagets läge i utkanten av den östra delen av Bälinge med åkermark öster om planområdet, gör planområdet väl synligt från långa avstånd, exempelvis från Högby, Lövstalöt och Fansta. Förslagen nockhöjd och volym på främst skolbyggnaden tillsammans med byggnadernas förslagna fotavtryck kan upplevas ta stor plats i landskapet och den tidigare agrara karaktären bedöms minska.

I planförslaget är idrottshallen placerad i planområdets nordvästra hörn, idrottshallens flacka pulpettak förhåller sig till det anslutande bebyggelsens formspråk och karaktär i 1970-talets småhusbebyggelse väster om planområdet. Idrottshallens placering i hörnet av fastigheten gör att byggnaden med en relativt (för området) stor volym, troligtvis inte upplevs ta stor plats i anspråk i landskapsbilden, vilket bedöms vara godtagbart för kulturmiljön.

Skolbyggnadens volym bryter med områdets befintliga skala och byggnaden kommer bli framträdande i landskapet då befintlig bebyggelse har ett betydligt mer småskaligt uttryck. Positivt är dock byggnadens indragna placering på fastigheten som lämnar radbystrukturen mer framträdande även om delar av det kulturhistoriska sammanhanget försvinner när åkermarken bebyggs.

Befintlig telemast, vilken är 24 meter hög och placerad centralt inom fastigheten, planeras att ersättas med ett nytt 45 meter högt telemasttorn som placeras i områdets sydvästra hörn, vilket angränsar till ett skogsparti. Det nya tornets höjd innebär att det kommer bli synligt från den historiska bymiljön (Ekeby U61) samt från stora delar av det intilliggande flacka åkerlandskapet, även på långt avstånd. Den höga höjden på teletornet kan upplevas som ett modernt, främmande inslag som avviker från den agrara karaktären och slättlandskapets flacka miljö. Det bedöms påverka kulturmiljön negativt, då telemasttornet är väl synligt från både radby och omkringliggande åkerlandskap. Placeringen av telemasttornet bedöms dock vara positiv då den placeras intill ett skogsbeklätt höjdläge, vilket minskar tornets framträdande roll något.

Sammanfattningsvis bedöms planförslaget innebära vissa negativa konsekvenser för kulturmiljön då kopplingen mellan det äldre byläget och jordbruksmarken byggs bort. Skolbyggnaden bedöms medföra negativa effekter på kulturmiljön främst avseende på byggnadens volym och fotavtryck. Det nya telemasttornet bedöms ge negativa effekter på kulturmiljön då det ger en ökad skalförskjutning och genom att det blir synligt från radbyn och från långa avstånd över slättlandskapet. Positivt är dock byggnadens indragna läge på fastigheten som fortsatt ger möjlighet att uppleva och förstå den äldre bebyggelsen norr om planområdet samt telemasttornets placering vid det sydvästra hörnet invid ett skogsparti, som ger den nya höjden en något mindre avvikande visuell framtoning.

Kumulativa effekter

Grannfastigheten, Bälinge-Ekeby 1:2 som idag består av jordbruksmark planeras att bebyggas med främst småhus, men också fyra flerbostadshus uppförda i två plan med en placering närmast aktuellt planförslag. Detaljplanen har nyligen varit ute på samråd. En kumulativ effekt om det angränsande planförslaget genomförs är att det påverkar den befintliga upplevelsen av området och dess kulturhistoriska värden negativt. Det ger också en förändrad karaktär av området. Det idag tydliga sambandet mellan byläge och jordbruksmark riskerar att helt försvinna då stora delar av jordbruksmarken bebyggs.

De kumulativa effekternas omfattning utgörs dock främst av planförslaget för Bälinge-Ekeby 1:2 där i princip all kvarvarande jordbruksmark tillhörandes Ekeby bebyggs.

De kumulativa effekterna av detaljplanerna Bälinge-Ekeby 1:2 och Bälinge-Ekeby 1:3 ger tillsammans en stor negativ effekt på områdets kulturhistoriska värden.

Rekommendationer för anpassning till kulturmiljön

Det underlag som konsekvensbeskrivningen utgår från visar enbart ungefärlig utformning av planförslagets bebyggelse, då exakt utformning fastställs i ett senare skede. Med anledning av detta har ingen bedömning av byggnadens utformning och detaljer tagits med i konsekvensbeskrivningen. En tydligare reglerad utformning med material och kulörer anpassade till platsen och områdets agrara karaktär bedöms till viss del kunna minska planförslagets påverkan på områdets kulturmiljövärden.

Området präglas idag av den agrara bebyggelsens mer traditionella utformning med enkla byggnadsvolymer, sadeltak täckta med tegel och plåt, fasader av stående träpanel och en enhetlig färgsättning i falurött med mindre vita detaljer. Den övergripande karaktären kan med fördel fungera som en utgångspunkt för detaljutformningen av den tillkommande bebyggelsen.

Om möjligt bör tornets höjd minskas för att minska den upplevda skalförskjutningen i kulturmiljön.

6 Källförteckning

6.1 Tryckta källor

Informationsblad Riksintresse för kulturmiljövården - Gamla Uppsala samt Fyrisåns och Björklingeåns dalgångar (C30), Länsstyrelsen i Uppsala län, 2018-11-01

Informationsblad Riksintresse för kulturmiljövården - Uppsalaslätten och Jumkilsåns dalgång (C35), Länsstyrelsen i Uppsala län, 2018-11-01

Kulturmiljöer i Uppsala kommun, Kulturnämnden Uppsala kommun & Upplandsmuseet, 1988

Plattform Kulturhistorisk värdering och urval, Riksantikvarieämbetet, 2015-01-19

Slutrapport, arkeologisk förundersökning, Bosättning och gravar i Ekeby. Upplandsmuseet 2021

Uppsala kommun, samrådshandling, Planbeskrivning detaljplan för del av Bälinge-Ekeby 1:3, 2024

6.2 Digitala källor

Lantmäteriet -Historiska kartor
<https://historiskakartor.lantmateriet.se/>

Fornsök, Riksantikvarieämbetet
<https://app.raa.se/open/fornsok/>

Översiktsplan 2016 för Uppsala kommun
<https:// uppsala-kommun.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=b342ea02ad254ede9a9a563fc3139200>